

		Назив предмета: КОМПАРАТИВНО ПРОУЧАВАЊЕ ЈУЖНОСЛОВЕНСКИХ КЊИЖЕВНОСТИ 1		
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Број ECTS кредита	Фонд часова
12СКПЈСК1	обавезни	VII	4	3+0
Студијски програми за које се организује: Српски језик и књижевност				
Условљеност другим предметима: Нема.				
Циљеви изучавања предмета: Циљ предмета Компаративно проучавање јужнословенских књижевности I је да, уз помоћ савремене компаратистичке методологије, студенте упозна са најзначајнијим литерарним појавама и основним тенденцијама у историји јужнословенских књижевности. Методом проучавања генетских веза и контаката књижевних корпуса на словенском југу, у оквиру овог предмета се освјетљавају релевантне појаве, процеси и тенденције у овом, генетски и језички, блиском књижевном контексту. Циљ овога предмета је да у познавањем и примјеном релевантне компаратистичке методологије освијетли однос српске књижевности и других јужнословенских књижевних корпуса. Због тога је у цијелости посвећен проучавању методолошко-теоријских и компаративноисторијских аспеката тумачења јужнословенске интерлитерарне заједнице.				
Исходи/резултати учења (стечена знања): У оквиру предмета Компаративно проучавање јужнословенских књижевности I студенти ће стећи темељна знања о књижевним дјелима, књижевним процесима, сличностима и разликама на словенском југу, поредећи националне књижевне корпусе и објашњавајући специфичности које их одликују. Овај предмет је заснован на поетолошким принципима, тј. студенти ће бити упознати са релевантним књижевно-историјским, књижевно-теоријским и компаратистичким знањима, неопходним и незаобилазним у савременим студијама књижевности. То ће допринијети бољем познавању непосредног литерарног окружења, односно најближег књижевног и културног контекста у којем је настала и развијала се српска књижевност. Исто тако, студенти ће стећи неопходна знања за рад у основношколској и средњошколској настави, гдје постоји значајна заступљеност писаца и дјела из корпуса јужнословенских књижевности.				
Име и презиме наставника и сарадника: Проф. др Саша Шмуља				
Методе наставе и савладавања градива: Предавања, лектира, семинарски рад, дискусија.				
Садржај предмета: Исходе учења у оквиру овог предмета можемо презентовати и кратким резимеом његовога садржаја. Предмет Компаративно проучавање јужнословенских књижевности I чини низ предавања која садрже релевантна знања и књижевне чињенице поетолошке природе. У оквиру овог предмета биће дате основне напомене о компаративној књижевности, о методологији компаративног проучавања књижевности, о корпусима јужнословенских националних књижевности, њиховим генетским и контактним везама и сл. Као исходиште јужнословенских књижевности посматраћемо ћирилметодијевску традицију, а као полазишне претпоставке за конституисање књижевних корпуса на словенском југу разматраћемо језик, нацију и државу у којој неки народ живи и ствара. У научни садржај овог предмета улази и историјат бугарске, македонске и словеначке књижевности, као и књижевности на српском (некада српско-хрватском) језику. У садржај и план проучавања релевантних књижевних тенденција у оквиру овог предмета улазе и Илирски покрет, идеологија књижевног југословенства, различити аспекти и проблематика у вези са појмом књижевности Босне и Херцеговине, прожимање националних традиција, књижевна „национализација“ Муслимана итд.				
Припремна недјеља	Припрема и упис семестра			
I недјеља	Теоријско-методолошки, компаративноисторијски и наставно-научни аспекти проучавања јужнословенских књижевности. Уводне напомене. Компаративно проучавање јужнословенских књижевности. Јужнословенска компаратистика.			
II– III недјеља	Теоријски и методолошки аспекти компаратистике и њихов значај у проучавању јужнословенских књижевности. Интертекстуалност и интермедијалност као компаратистичка методолошка полазишта при проучавању јужнословенских књижевности. Имагологија и истраживање менталитета у компаративном проучавању јужнословенских књижевности. Интердисциплинарност, интерлитерарност и интеркултуралност компаратистичких студија јужнословенских књижевности.			
IV недјеља	Компаративноисторијски поглед на јужнословенску интерлитерарну заједницу. Ћирилметодијевска традиција. Језик, нација и држава као претпоставке за			

	конституисање националних књижевних корпуса на словенском југу. Илирски покрет. Идеологија књижевног југословенства. Националне књижевности и компаратистика.
V недјеља	Умјетнички епови јужнословенског романтизма: Његош, Мажуранић, Прешерн. Поезија романтизма у јужнословенским књижевностима.
VI недјеља	Љубен Каравелов у српској књижевности.
VII недјеља	Историјски романи Аугуста Шеное. Елементи романескне традиције код А. Ковачића (<i>У регистратури</i>).
VIII недјеља	Мистично и фантастично код К. Ш. Ђалског и Драгутина Ј. Илића.
IX недјеља	<i>Дубровачка трилогија</i> Иве Војновића. Поезија С. С. Крањчевића.
X недјеља	Алеко Константинов у јужнословенском књижевном контексту.
XI недјеља	Иван Цанкар у јужнословенском књижевном контексту.
XII недјеља	Антун Густав Матош у српској књижевности и култури.
XIII недјеља	Антун Бранко Шимић у јужнословенском књижевном контексту. Стваралаштво Иване Брић Мажуранић.
XIV недјеља	Колективно памћење у књижевном дјелу Петра Кочића.
XV недјеља	Тин Ујевић у српској књижевности – београдске године.

Оптерећење студента на предмету:

Недјељно: 3 часа

У семестру: 45 часова

Литература:

Брајовић, Тихомир (2012), *Компаративни идентитети. Српска књижевност између европског и јужнословенског контекста*, Београд: Службени гласник.

Брајовић, Тихомир (2013), „Компаративно проучавање јужнословенских књижевности“, *Појмовник упоредне књижевности*, Зборник радова, уредили Бојан Јовић и Тихомир Брајовић, Београд: Институт за књижевност и уметност, 95–128.

Грчевић, Фрањо (2005), *Српске теме. Компаратистика сродних књижевности*, Загреб.

Ерор, Гвозден (2007), *Књижевне студије и домен компаратистике*, Београд: Институт за књижевност и уметност и Панчево: Мали Немо.

Ерор, Гвозден (2010), *Књижевна терминологија и домен компаратистике*, Београд: Институт за књижевност и уметност и Панчево: Мали Немо.

Интеркултурно-поредбено изучавање књижевности, темат с радовима Звонка Ковача, Тихомира Брајовића, Михајла Панџића и других о питањима и проблемима компаративног проучавања јужнословенских књижевности, *Сарајевске свеске*, двоброј 32–33, 2011, стр. 75–181. Наставак расправе налази се у темату под насловом *О студију јужнословенских књижевности*, у двоброју 35–36 (2011) истог часописа, стр. 187–230.

Ковач, Звонко (2011), *Међукњижевне расправе – Поредбена и/или интеркултурна повијест књижевности*, Београд: Службени гласник.

Компаративно проучавање јужнословенских књижевности (I–IV), зборници радова (1982– 989).

Константиновић, Зоран (1993), *Компаративно виђење српске књижевности*, Нови Сад: Светови.

Пантић, Михајло (1994), „Јужнословенска интерлитерарна заједница: односи српске и хрватске књижевности 1918–1930“, Зборник Матице српске за славистику, 46–47, стр. 29–43.

Појмовник упоредне књижевности, зборник радова, уредили Бојан Јовић и Тихомир Брајовић, Институт за књижевност и уметност, Београд, 2013.

Прегледни речник компаратистичке терминологије у књижевности и култури (2011), уредили Бојана Стојановић Пантовић et al., Нови Сад, Академска књига.

Свој и туђ. Слика другог у балканским и средњоевропским књижевностима (2006), Зборник радова, Београд: ИКУМ.

Сламинг, Иван (1965), „Национална литература и компаратистика“, *Дисциплина маите*, Загреб: Матица хрватска, 23–45.

Тутњевић, Станиша (2011), *Размеђа књижевних токова на Словенском Југу*, Београд: Службени гласник.

Предметна и семинарска литература биће доступне студентима и у знатно ширем обиму.

Облици провјере знања и оцјењивање: Писмена и усмена провјера знања, предиспитне активности, завршни испит.

Посебна назнака за предмет: -

Име и презиме наставника који је припремио податке: Проф. др Саша Шмуља